

Załącznik nr 3 do SWZ

Umowa nr _____

zawarta w dniu _____ pomiędzy:

Województwem Kujawsko – Pomorskim**Pl. Teatralny 2, 87-100 Toruń****NIP 9561969536**

w imieniu którego działa

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy

ul. Dworcowa 80, 85-010 Bydgoszcz

zwanym dalej „Zamawiającym” w imieniu którego działają:

Przemysław Dąbrowski - Dyrektor

przy kontrasygnacie

Justyny Herzberg - Głównego Księgowego

a

ul.....

NIP ..... REGON ..... KRS .....

zwanym/ą dalej „Wykonawcą”, którego reprezentuje:

..... - .....

łącznie zwanymi „Stronami”, a każdy podmiot odrębnie „Stroną”.

Zważywszy, że Zamawiający, w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (zwaną dalej: „ustawa Pzp”) dokonał wyboru oferty Wykonawcy i została zawarta umowa o następującej treści:

Na potrzeby interpretacji postanowień niniejszej umowy ustala się znaczenie następujących definicji:

1. **Odbiór częściowy** - odbiór polegający na pozytywnej ocenie ilości i jakości wykonanej części robót budowlanych. Podstawą dokonania odbioru częściowego robót budowlanych jest protokół odbioru częściowego,
2. **Odbiór końcowy** - odbiór całego przedmiotu umowy dokonany po zgłoszeniu przez Wykonawcę zakończenia wszystkich robót i osiągnięcia gotowości do ich odbioru. Podstawą dokonania odbioru końcowego jest protokół odbioru końcowego,
3. **Odbiór gwarancyjny** - cyklicznie minimum raz w roku wykonywana kontrola mająca na celu sprawdzenie, czy występują wady oraz kontrola skuteczności usunięcia przez Wykonawcę ujawnionych wad. Podstawą dokonania odbioru gwarancyjnego jest protokół gwarancyjny,
4. **Odbiór pogwarancyjny** – odbiór po upływie okresu gwarancji jakości i rękojmi, potwierdzający odbiór robót po usunięciu przez Wykonawcę wszystkich wad ujawnionych w robotach budowlanych zrealizowanych na podstawie umowy po okresie rękojmi/gwarancji jakości lub po stwierdzeniu braku wystąpienia wad. Podstawą dokonania odbioru pogwarancyjnego jest protokół pogwarancyjny,
5. **Odbiór robót zanikających** - odbiór robót, które ulegają zakryciu podczas realizacji zadania. Wykonawca zgłasza każdorazowo taką wykonaną robotę budowlaną do odpowiedniego Inspektora Nadzoru danej branży celem odbioru i dodatkowo dokonuje wpisu do dziennika budowy,
6. **Zasady obliczania terminów** – w wypadku, gdy w umowie lub innych dokumentach wskazany jest termin opisany jako określona liczba dni, rozumie się przez to następujące po sobie kolejno dni kalendarzowe, chyba że w sposób wyraźny wskazane jest inaczej. Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło. Dniem roboczym nie jest dzień uznany ustawowo za wolny od pracy oraz sobota,

- 7. Wykonawca usługi nadzoru** – wskazany przez Zamawiającego Inspektor Nadzoru lub zespół Inspektorów Nadzoru.

§ 1

Przedmiot umowy

1. Przedmiotem umowy jest wykonanie zadania:
***Odnowa nawierzchni DW Nr 558 na odc. Lipno – Kłokock
od km 0+000 do km 5+238, dł. 5,238 km***
2. W zakres niniejszego zadania wchodzi w szczególności następujące elementy robót:
  - 1) frezowanie istn. nawierzchni jezdni gr. 5 cm od km 0+000 do km 1+045
  - 2) frezowanie istn. nawierzchni jezdni gr. 4 cm od km 1+045 do km 5+238
  - 3) remont konstrukcji krawędzi jezdni na odc. od km 0+585 do km 1+045 str. P i od km 1+045 do km 5+238 str. L i P
  - 4) ułożenie proj. warstw podbudów i nawierzchni jezdni
  - 5) remont zjazdów
  - 6) ścinka, regulacja i umocnienie istn. poboczy,
  - 7) regulacja wysokościowa istn. skrzyżowań i zjazdów,
  - 8) odtworzenie (reprofilacja) istn. rowów,
  - 9) odtworzenie istn. oznakowania poziomego i pionowego.
3. Zakres szczegółowy robót, którego realizacja wynika z niniejszej umowy określają stanowiące integralną jej część następujące dokumenty:
  - 1) Specyfikacja Warunków Zamówienia (zwana dalej „SWZ”), Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia (zwany dalej „OPZ”), dokumentacja projektowa, w tym Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (zwana dalej „STWIORB”) wraz z wyjaśnieniami do treści SWZ udzielonymi przez Zamawiającego oraz umowa,
  - 2) Oferta / Oferta dodatkowa¹ złożona w dniu _____
  - 3) Kosztorys ofertowy robót podstawowych, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej umowy,
  - 4) Harmonogram rzeczowo - finansowy sporządzony przez Wykonawcę i zatwierdzony przez Zamawiającego, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej umowy.

Wskazana lista nie stanowi o hierarchii ważności dokumentów. W przypadku rozbieżności lub sprzeczności Wykonawca zobowiązany jest zastosować procedurę określoną w ust. 4 umowy.
4. Dokumenty opisujące przedmiot umowy należy traktować jako wzajemnie wyjaśniające i uzupełniające się. Jeżeli w trakcie realizacji przedmiotu umowy w ww. dokumentach znajdują się jakiegokolwiek sprzeczności, rozbieżności lub luki to Wykonawca jest zobowiązany wystąpić do Zamawiającego o jednoznaczne zajęcie stanowiska, które jest dla Wykonawcy wiążące.
5. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania wszelkich czynności koniecznych dla zrealizowania przedmiotu umowy oraz do usunięcia jego wad, stwierdzonych w trakcie wykonywania umowy oraz w okresie rękojmi i gwarancji. W przypadku robót nieprzewidzianych Wykonawcy przysługuje dodatkowe wynagrodzenie, które zostanie ustalone na zasadach określonych w § 3.
6. Przedmiot umowy wykonany zostanie z materiałów dostarczonych przez Wykonawcę, w tym także ewentualnie materiałów pochodzących z rozbiórki, a zakwalifikowanych i przeznaczonych do wbudowania przez Zamawiającego.
7. Materiały i urządzenia użyte do wykonania przedmiotu umowy powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, określonych prawem budowlanym, wymaganiami SWZ oraz wymaganiami dokumentacji projektowej wraz z STWIORB oraz wymagają akceptacji Wykonawcy usługi nadzoru. Na każde żądanie Zamawiającego lub Wykonawcy usługi nadzoru, Wykonawca obowiązany jest okazać, w stosunku do wskazanych materiałów, dane potwierdzające spełnienie wymagań

¹ Niewłaściwe skreślić

Zamawiającego. W przypadku niespełnienia tych wymagań, Zamawiający jest uprawniony do żądania usunięcia tych materiałów i urządzeń z placu budowy i niezwłocznej wymiany na materiały i urządzenia zgodnie z wymogami Zamawiającego. Polecenie takie jest dla Wykonawcy wiążące.

§ 2

Termin realizacji przedmiotu umowy

1. Termin realizacji przedmiotu umowy: **4 miesiące**.
2. Dniem wykonania przedmiotu umowy jest dzień, w którym Wykonawca dokonał skutecznego zgłoszenia Zamawiającemu zakończenia wykonania wszystkich robót po osiągnięciu gotowości do ich odbioru.
3. Strony przewidują wykonanie przedmiotu umowy etapami, zgodnie z Harmonogramem rzeczowo – finansowym, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej umowy.

§ 3

Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy

1. Wynagrodzenie kosztorysowe za wykonanie przedmiotu umowy, określonego w § 1 Strony ustalają na kwotę:

netto _____ zł
plus podatek 23% VAT _____ zł

co łącznie stanowi kwotę brutto _____ zł

2. Wynagrodzenie określone w ust. 1 wynika z Kosztorysu ofertowego robót podstawowych stanowiącego załącznik nr 1 do umowy i odpowiada zakresowi robót opisanemu w § 1, dokumentacji projektowej oraz ofercie Wykonawcy.
3. Wynagrodzenie określone w ust. 1, zawiera również wszystkie koszty związane z wykonaniem przedmiotu umowy, w tym zysk, koszty usług, dostaw, ubezpieczenia i wszelkie inne, które Wykonawca zobowiązany będzie ponieść w celu prawidłowego wykonania przedmiotu umowy.
4. Ostateczna wysokość wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy będzie określona w oparciu o faktycznie zrealizowany zakres robót, wynikający z dokonanych i potwierdzonych przez Wykonawcę usług nadzoru obmiarów powykonawczych robót, nie wykraczających poza zakres przedmiotu umowy (dokumentację projektową wraz z STWIORB) oraz sporządzonych na ich podstawie sprawdzonych i zatwierdzonych kosztorysów powykonawczych robót podstawowych i kosztorysów powykonawczych robót nieuwjętych lub zaniżonych w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych, ale uwjętych w dokumentacji projektowej wraz z STWIORB, oraz na podstawie robót nieuwjętych (pominiętych) w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych i nieuwjętych (pominiętych) w dokumentacji projektowej wraz z STWIORB. Wynagrodzenie za wykonanie robót dodatkowych (w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp) będzie określone z zachowaniem zasad wyliczenia wynagrodzenia wskazanych niżej.
5. Ceny jednostkowe robót użyte przez Wykonawcę w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych, pozostają niezmiennie przez cały okres realizacji przedmiotu umowy.
6. W przypadku robót zaniżonych ilościowo w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych, lecz uwjętych w dokumentacji projektowej wraz z STWIORB, w przypadku gdy rozmiar robót przewyższa o co najmniej 15 % ilość uwjętą w Kosztorysie ofertowym przyjmuje się, że roboty są nieuwjęte i do rozliczenia stosuje się zasady, o których mowa w ust. 7, chyba, że zaoferowana przez Wykonawcę w kosztorysie ofertowym cena jest niższa od ustalonej według zasad z ust. 7 – w takim przypadku przyjmuje się stawkę z Kosztorysu ofertowego. Nadwyżka ilości w zakresie do 15% względem ilości wskazanych w Kosztorysie ofertowym rozliczona zostanie w oparciu o ceny jednostkowe kosztorysu ofertowego.
7. Ceny jednostkowe robót, które dotyczą **robót nieuwjętych (pominiętych) w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych, lecz uwjętych w dokumentacji projektowej wraz z**

STWIORB, powinny być obliczone przy użyciu średnich składników cenotwórczych (Rb-g, M, S, Kp, Z) z publikatorów SEKOCENBUD dla województwa kujawsko – pomorskiego z kwartału, w którym doszło do podpisania niniejszej umowy.

8. Ceny jednostkowe robót, które dotyczą **robót nieuwjętych (pominiętych) w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych i nieuwjętych (pominiętych) w dokumentacji projektowej wraz z STWIORB - robót dodatkowych** w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3) ustawy Pzp lub **robót polegających na powtórzeniu** podobnych robót zgodnie z art. 214 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp powinny być obliczone przy użyciu średnich składników cenotwórczych (Rb-g, M, S, Kp, Z) z publikatorów SEKOCENBUD dla województwa kujawsko – pomorskiego z kwartału, w którym doszło do podpisania niniejszej umowy.

9. W przypadku konieczności wykonania robót budowlanych niewykraczających swym zakresem poza przedmiot umowy określony w § 1, których ilość jednostek przedmiarowych wskazanych przez Zamawiającego w przedmiarze robót, a w konsekwencji Kosztorysie ofertowym robót podstawowych została zaniżona w odniesieniu do faktycznej ilości jednostek przedmiarowych, które należy wykonać celem zrealizowania i oddania do użytkowania przedmiotu umowy, zostaną wykonane po:

- 1) sporządzeniu przez Kierownika Budowy protokołu konieczności wykonania robót, obejmującego ich zakres rzeczowy i szacowaną ilość – potwierdzonego przez Wykonawcę usługi nadzoru – oraz po zatwierdzeniu przez Z-cę Dyrektora ds. Inwestycji Zamawiającego. Kierownik Budowy zobowiązany jest sporządzić kompletny protokół konieczności w terminie 10 dni od stwierdzenia konieczności ich wykonania.

Rozliczenie robót koniecznych do wykonania nastąpi na podstawie potwierdzonych przez Wykonawcę usługi nadzoru obmiarów powykonawczych oraz sporządzonych na ich podstawie metodą uproszczoną sprawdzonych i zatwierdzonych kosztorysów powykonawczych robót nieuwjętych w kosztorysie powykonawczym robót podstawowych – przy zastosowaniu cen jednostkowych robót użytych przez Wykonawcę w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych.

10. W przypadku potrzeby wykonania robót budowlanych, które:

- dotyczą robót nieuwjętych (pominiętych) w przedmiarze robót, a w konsekwencji w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych, lecz ujętych w dokumentacji projektowej wraz z STWIORB;

- dotyczą robót nieuwjętych (pominiętych) w przedmiarze robót, a w konsekwencji w Kosztorysie ofertowym robót podstawowych i nieuwjętych (pominiętych) w dokumentacji projektowej wraz z STWIORB (robót dodatkowych w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3) ustawy Pzp oraz robót polegających na powtórzeniu podobnych robót zgodnie z art. 214 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp), a których wykonanie jest konieczne do zrealizowania i oddania do użytkowania przedmiotu umowy, zostaną wykonane po:

- 1) sporządzeniu przez Kierownika Budowy protokołu konieczności wykonania robót obejmującego ich zakres rzeczowy i szacowaną ilość wraz ze wstępną kalkulacją ich wykonania – potwierdzonego przez Wykonawcę usługi nadzoru oraz po zatwierdzeniu przez Z-cę Dyrektora ds. Inwestycji Zamawiającego. Kierownik Budowy zobowiązany jest sporządzić kompletny protokół konieczności w terminie 10 dni od stwierdzenia konieczności ich wykonania.

Rozliczenie robót koniecznych do wykonania nastąpi na podstawie potwierdzonych przez Wykonawcę usługi nadzoru obmiarów powykonawczych oraz sporządzonych na ich podstawie, sprawdzonych i zatwierdzonych kosztorysów szczegółowych robót pominiętych w kosztorysie powykonawczym robót podstawowych – przy zastosowaniu cen, zgodnie ze wskazaniami ust. 7 i ust. 8, z uwzględnieniem zapisów ust. 6.

11. W ramach pozycji kosztorysowej „Roboty nieprzewidziane” rozliczane będą roboty, o których mowa w ust. 7 (z uwzględnieniem zapisów ust. 6) oraz w ust. 8².

§ 4

Zasady rozliczeń i płatności

1. Zamawiający ma obowiązek zapłaty faktury przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy w terminie do 30 dni licząc od daty jej doręczenia i akceptacji przez Zamawiającego (akceptacja podlega na weryfikacji wystawienia faktury zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym paragrafie). Za datę zapłaty uważać się będzie datę obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
2. Faktury wystawiane będą w następujący sposób: nabywca Województwo Kujawsko – Pomorskie, Pl. Teatralny 2, 87-100 Toruń, NIP 9561969536, płatnik Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 80, 85-010 Bydgoszcz. Zamawiający informuje, że istnieje możliwość przysyłania ustrukturyzowanych faktur elektronicznych poprzez Platformę Elektronicznego Fakturowania (<https://brokerpexpert.efaktura.gov.pl/zaloguj>) struktura numeru GLN 5907664502008.
3. Zamawiający dopuszcza i płatności częściowe w zakresie robót budowlanych:
  - 1) Wykonawca ma prawo zgłosić do odbioru wykonaną część robót – o wartości nie mniejszej niż 3 000 000,00 zł brutto. Na uzasadniony wniosek Wykonawcy, Zamawiający może dopuścić odbiór częściowy o mniejszej wartości – jest to prawo Zamawiającego, nie obowiązek. Dopuszczenie odbioru częściowego o mniejszej wartości wymaga każdorazowej zgody Zamawiającego w formie pisemnej,
  - 2) załącznikiem do protokołu odbioru częściowego będzie zatwierdzona i kompletna dokumentacja odbiorowa. Warunkiem zatwierdzenia dokumentacji odbiorowej jest jej prawidłowość.
  - 3) do momentu odbioru końcowego suma faktur płatności częściowych nie może przekroczyć 90% wartości wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 umowy.
4. Podstawa zapłaty wynagrodzenia:
  - 1) w przypadku płatności częściowej podstawą rozliczenia będzie faktura częściowa wraz z protokołem odbioru częściowego podpisanym przez Wykonawcę usługi nadzoru oraz Zamawiającego obejmującym wykonaną część, wraz z zestawieniem ilości i cen jednostkowych robót podanych w Kosztorysie ofertowym,
  - 2) w przypadku płatności końcowej podstawą rozliczenia będzie faktura końcowa wraz z załączonym protokołem odbioru końcowego, podpisanym przez Wykonawcę usługi nadzoru oraz Zamawiającego. Załącznikiem do protokołu odbioru końcowego będzie zatwierdzona i kompletna dokumentacja odbiorowa. Warunkiem zatwierdzenia dokumentacji odbiorowej jest jej prawidłowość.
5. W przypadku wykonania przedmiotu umowy przez Podwykonawców, Wykonawca wraz z fakturą częściową/kończącą przedkłada:
  - 1) zestawienie wystawionych przez Podwykonawców faktur – wzór stanowi załącznik do OPZ,
  - 1) oświadczenia Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców potwierdzających dokonanie zapłaty na ich rzecz całości należnego im wynagrodzenia z tytułu wszystkich robót/usług/dostaw związanych z realizacją przedmiotu umowy, zgodnie z wzorami stanowiącym Załącznik nr 4 i 5 do umowy, wraz z kopiami faktur wystawionych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę oraz potwierdzeniami realizacji przelewów dokonanych wypłat z tego tytułu,
  - 2) oświadczenia Wykonawcy stwierdzającego, że dokumenty, o których mowa w pkt 1) powyżej przedstawił dla wszystkich Podwykonawców i dalszych Podwykonawców,

² jeżeli dotyczy i w Kosztorysie wskazano pozycję „Roboty nieprzewidziane”

- którzy brali udział w realizacji chociażby części przedmiotu umowy (do faktury końcowej).
6. W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w ust. 5, wstrzymuje się wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty.
  7. Strony ustalają, że w przypadku wstrzymania wypłaty, o której mowa w ust. 6 wierzytelność o zapłatę wynagrodzenia nie stała się wymagalna we wskazanej części i Wykonawcy nie przysługuje roszczenie o zapłatę odsetek z tego tytułu.
  8. Niewypłacona kwota wynagrodzenia zostanie uregulowana w terminie 30 dni kalendarzowych od daty przedłożenia przez Wykonawcę brakujących dokumentów.

§ 5

Harmonogram rzeczowo - finansowy

1. Przedmiot umowy określony w § 1 będzie realizowany zgodnie z Harmonogramem rzeczowo - finansowym robót, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej umowy, który został złożony przed zawarciem niniejszej umowy i zatwierdzony przez Zamawiającego.
2. Wykonawca zobowiązany jest przedstawiać na żądanie Zamawiającego zaktualizowany Harmonogram rzeczowo – finansowy, celem jego zatwierdzenia przez Zamawiającego, w terminie 7 dni roboczych od daty polecenia dokonania zmian. Warunkiem zatwierdzenia harmonogramu jest jego prawidłowość.
3. Harmonogram rzeczowo – finansowy powinien być przedstawiony w formie tygodniowej, dla każdej z pozycji kosztorysowych z osobna, z podaniem kilometrażu, na których prowadzone będą prace budowlane.

§ 6

Obowiązki Stron

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
  - 1) protokółarne przekazanie placu budowy co nastąpi w terminie uzgodnionym między Stronami, nie później niż do 10 dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy, wraz z przekazaniem niezbędnych dokumentów oraz dziennika budowy. Termin 10 dni jest terminem maksymalnym, Zamawiający przekaze plac po otrzymaniu od Wykonawcy niezbędnych dokumentów,
  - 2) wyznaczenie daty odbioru robót nie przekraczającego 14 dni od dnia powiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o gotowości do odbioru oraz po zweryfikowaniu i zaakceptowaniu kompletnej dokumentacji odbiorowej przez Wykonawcę usługi nadzoru,,
  - 3) jeżeli wystąpi taka konieczność – zapewnienie udziału w czynnościach odbiorowych innych ekspertów, specjalistów lub biegłych Zamawiającego, a także podmiotów trzecich,
  - 4) zapłata wynagrodzenia za wykonany i odebrany przedmiot umowy,
  - 5) zapewnienie nadzoru inwestorskiego,
  - 6) wskazanie Wykonawcy miejsca składowania odzyskanych materiałów i urządzeń – w zakresie materiałów wskazanych jako własność Zamawiającego,
  - 7) udostępnienie dokumentacji projektowej pozwalającej na realizację przedmiotu umowy oraz innych dokumentów będących w posiadaniu Zamawiającego i potrzebnych do realizacji zadania, w terminie do 10 dni kalendarzowych od dnia podpisania niniejszej umowy lub od dnia złożenia przez Wykonawcę wniosku o udostępnienie dokumentów w celu sporządzenia kopii. Po sporządzeniu kopii powyższych dokumentów Wykonawca zobowiązany jest do ich zwrotu Zamawiającemu w ciągu 7 dni kalendarzowych od przekazania. Zamawiający może udostępnić także dokumenty w postaci elektronicznej. Decyzja w tym zakresie należy do Zamawiającego,
  - 8) zgłoszenie osoby pełniącej obowiązki Kierownika Budowy do właściwego organu nadzoru budowlanego w terminie określonym przepisami, jeżeli jest to wymagane

przepisami prawa,

- 9) stała współpraca z Wykonawcą w zakresie, w jakim będzie tego wymagała realizacja przedmiotu umowy, przy czym do Wykonawcy należało będzie określenie tych sfer, w których takie współdziałanie będzie konieczne, każdorazowo w formie pisemnej.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy:
  - 1) powołanie Kierownika Budowy wskazanego w ofercie Wykonawcy, posiadającego niezbędne uprawnienia budowlane i innych wymogów wynikających z SWZ. Kierownik Budowy jest zobowiązany czynnie uczestniczyć w procesie budowy,
  - 2) przedstawienie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, jeżeli jest wymagany przepisami oraz Planu Zapewnienia Jakości (dalej: PZJ) przez Kierownika Budowy w terminie nie późniejszym niż termin przekazania placu budowy,
  - 3) zagospodarowanie terenu budowy, utrzymanie ładu i porządku na terenie budowy, a po zakończeniu robót usunięcia poza teren budowy wszelkich urządzeń tymczasowego zaplecza, oraz pozostawienia całego terenu budowy i robót oraz terenu w pobliżu uporządkowanego i nadającego się do użytkowania. Brak wykonania tego obowiązku upoważnia Zamawiającego do wykonania tych czynności na koszt Wykonawcy,
  - 4) wykonanie przedmiotu umowy zgodnie ze sztuką budowlaną i wiedzą techniczną, SWZ-em, dokumentacją projektową wraz z wytycznymi STWIORB, poleceniami Zamawiającego (Wykonawcy usługi nadzoru),
  - 5) wykonanie robót tymczasowych, które mogą być potrzebne podczas wykonywania robót podstawowych,
  - 6) oznaczenie terenu budowy lub innych miejsc, w których mają być prowadzone roboty podstawowe i tymczasowe,
  - 7) skompletowanie i przekazanie Zamawiającemu (Wykonawcy usługi nadzoru) dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu umowy i dokonania komisyjnego odbioru częściowego / końcowego robót zgodnie z OPZ – wykonanych w jednym egzemplarzu,
  - 8) w przypadku wystąpienia rozbieżności pomiędzy wynikami badań zleconych przez Wykonawcę oraz przez Zamawiającego, gdy Wykonawca kwestionuje wyniki badań Zamawiającego, Strony wykonają badania arbitrażowe, których koszt zobowiązany jest ponieść Wykonawca,
  - 9) po zweryfikowaniu i zaakceptowaniu dokumentów odbiorowych - wykonanie dokumentacji odbiorowej w 2 egzemplarzach,
  - 10) zorganizowanie i kierowanie budową w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami bhp oraz zapewnienie warunków ppoż. określonych w przepisach szczegółowych,
  - 11) udostępnienie terenu budowy pracownikom organów nadzoru budowlanego, do których należy wykonywanie zadań określonych ustawą Prawo budowlane oraz udostępnienie im danych i informacji wymaganych tą ustawą oraz innym pracownikom, których Zamawiający wskaże w okresie realizacji przedmiotu umowy,
  - 12) w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia robót, ich części bądź majątku Zamawiającego – naprawienie ich i doprowadzenia do stanu poprzedniego,
  - 13) ochrona mienia znajdującego się na terenie budowy w terminie od daty przejęcia terenu budowy do daty odbioru końcowego,
  - 14) powiadomienie właściwych organów i instytucji o rozpoczęciu robót i wprowadzeniu tymczasowej organizacji ruchu,
  - 15) powiadomienie właściwych organów i instytucji o przywróceniu stałej organizacji ruchu,
  - 16) przedstawienie wystąpień na wbudowane materiały, w terminie 10 dni kalendarzowych przed ich wbudowaniem i rozpoczęciem robót,
  - 17) wykonywanie robót etapowo zgodnie z zalecaniami i wskazaniem Wykonawcy usługi nadzoru i Zamawiającego,
  - 18) natychmiastowe informowanie Zamawiającego o wszelkich utrudniających realizację przedmiotu umowy okolicznościach powstałych w trakcie realizacji, o ryzykach

i zagrożeniach mogących mieć wpływ na prawidłowość i terminowość realizacji umowy.

§ 7

Zasady odbioru

1. Gotowość do odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu Wykonawca (Kierownik Budowy) będzie zgłaszał Zamawiającemu wpisem w dzienniku budowy z jednoczesnym powiadomieniem o wpisie Wykonawcy usługi nadzoru (telefonicznie/SMS oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej). Zamawiający ma obowiązek przystąpić do odbiorów w terminie do 3 dni roboczych od daty wpisu do dziennika budowy.
2. Szczegółowe wymagania odnośnie dokumentów wymaganych do odbioru zawiera OPZ.
3. Brak przedstawienia kompletu dokumentów wymaganych do odbioru końcowego, stanowi podstawę do odmowy odbioru, jeżeli z powodu braku dokumentów Zamawiający nie ma możliwości zweryfikowania prawidłowości wykonania robót pod kątem zgodności z projektem i zasadami wiedzy technicznej. W takim przypadku przyjmuje się, że występuje wada istotna w robotach.
4. O terminie odbioru Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot umowy.
5. Zamawiający dokona przeglądu pogwarancyjnego w ostatnim miesiącu trwania gwarancji.
6. Zamawiający ma prawo dokonywać przeglądów wykonanych robót w całym okresie gwarancji i rękojmi.
7. Odbioru pogwarancyjnego dokonuje się po upływie okresu gwarancji jakości, służy on potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad ujawnionych w okresie gwarancji jakości. W odbiorze pogwarancyjnym biorą udział przedstawiciele Zamawiającego, Wykonawcy usługi nadzoru oraz Wykonawcy.

§ 8

Nadzór nad realizacją umowy i sposób kontaktów

1. Osobą odpowiedzialną za realizację umowy ze strony Zamawiającego jest _____.
2. Strony ustalają, że wszelką korespondencję związaną z realizacją umowy będą kierować do Zamawiającego na dane adresowe wskazane w niniejszej umowie oraz równocześnie na adres e-mail Inspektora nadzoru.
3. W przypadku zmiany danych adresowych każda ze Stron zobowiązana jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie drugą Stronę. W razie zaniedbania obowiązku określonego w zdaniu poprzednim, doręczenie dokonane na dotychczasowe dane adresowe uważa się za skuteczne.
4. Wszelkie dokumenty dostarczane drugiej Stronie w trakcie realizacji umowy będą sporządzane w języku polskim.

§ 9

Przedstawiciele Wykonawcy

1. Przedstawicielem i reprezentującym Wykonawcę na terenie budowy jest Kierownik Budowy _____.
2. Kierownik Budowy działa w ramach obowiązków wynikających z ustawy Prawo budowlane.

§ 10

Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę

1. Zamawiający wymaga zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) osób wykonujących wszystkie prace fizyczne związane z wykonywaniem robót (czynności) objętych zamówieniem, których wykonanie polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy. W szczególności obowiązek ten obejmuje robotników budowlanych oraz operatorów sprzętu. Obowiązek, o którym mowa w zdaniu poprzednim nie dotyczy osób

- wskazanych na stanowisku: Kierownika Budowy oraz innych osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w rozumieniu ustawy Prawo budowlane.
2. W trakcie realizacji przedmiotu umowy Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób, o których mowa w ust. 1. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do żądania przedłożenia:
    - 1) oświadczenia zatrudnionego pracownika,
    - 2) oświadczenia Wykonawcy lub Podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę,
    - 3) poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika,
    - 4) innych dokumentów
- zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
  3. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów, w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.
  4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.
  5. Jeżeli pomimo powyższych wymogów na budowie będzie przebywać osoba niezatrudniona na umowę o pracę, co zostanie ustalone przez Zamawiającego, osoba taka będzie musiała opuścić plac budowy, a Wykonawca zapłaci karę umowną. Fakt przebywania takiej osoby na budowie musi zostać potwierdzony pisemną notatką sporządzoną przez Wykonawcę usługi nadzoru lub innego przedstawiciela Zamawiającego i podpisaną przez Wykonawcę lub jego przedstawicieli. Odmowa podpisu notatki przez Wykonawcę lub jego przedstawicieli nie ma wpływu na obowiązek zapłaty kary umownej. Wykonawca usługi nadzoru/przedstawiciel Zamawiającego zaznacza w swojej notatce fakt odmowy podpisu.

§ 11

Podwykonawcy

1. Wykonawca, zgodnie z ofertą przedmiot umowy wykona: przy udziale _____, tj. Podmiotu Udostępniającego Zasoby (dalej: PUZ), w następującym zakresie _____³.
2. Jeżeli Wykonawca, w trakcie realizacji zamierza wykonać przedmiot umowy przy udziale Podwykonawców to zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu pisemny wniosek oraz zastosować tryb zgłoszenia podwykonawcy opisany poniżej. Tryb zgłoszenia obejmuje również umowę z PUZ.
3. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
4. Zamawiający, w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, zgłasza pisemne zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, jeżeli projektowana umowa o podwykonawstwo:

³ W przypadku braku PUZ – skreślić ust. 1

- 1) nie spełnia wymagań określonych w dokumentach zamówienia (SWZ z załącznikami i wyjaśnieniami),
- 2) przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku potwierdzającego wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy roboty budowlanej,
- 3) zawiera postanowienia kształtujące warunki wypłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, w sposób dla niego mniej korzystny niż warunki wypłaty wynagrodzenia Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą. W szczególności, jeżeli umowa zawiera zapisy uzależniające dokonanie zapłaty na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od odbioru robót Wykonawcy przez Zamawiającego lub od zapłaty należności Wykonawcy przez Zamawiającego,
- 4) umowa o podwykonawstwo zawiera postanowienia kształtujące prawa i obowiązki Podwykonawcy w zakresie kar umownych w sposób dla niego mniej korzystny, niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą. Przez postanowienia mniej korzystne Zamawiający rozumie w szczególności:
  - a) zapisy ustalające kary umowne dla Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, w tej samej lub wyższej wysokości w kwocie (PLN) niż wysokość tożsamyh kar przewidzianych w umowie zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą wyrażonych w kwotach (PLN) lub niż wysokość tożsamyh kar w kwotach wynikających z obliczenia wysokości kary, którą Zamawiający w umowie z Wykonawcą przewidział w procentach,
  - b) zapisy ustalające kary umowne dla Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, w wyższej wysokości wyrażonej w procentach niż wysokość wyrażona w procentach tożsamyh kar przewidzianych w umowie zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą.
- 5) umowa nie zawiera uregulowań dotyczących zawierania umów z dalszymi Podwykonawcami (chyba, że strony wyłączają wprost możliwość dalszego Podwykonawstwa), w szczególności zapisów dotyczących:
  - a) obowiązku akceptacji przez Zamawiającego projektów umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane,
  - b) obowiązku uzyskania i przekazania Zamawiającemu zgody Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane,
  - c) obowiązku dostarczenia Zamawiającemu poświadczonych (przez przedkładającego) za zgodność z oryginałem kopii zawartych umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia,
  - d) obowiązku przekazywania Zamawiającemu poświadczonych (przez przedkładającego) za zgodność z oryginałem kopii umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia ich zawarcia.
- 6) umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, dostawy lub usługi, nie zawiera zapisów dotyczących zobowiązania Podwykonawcy/ dalszego Podwykonawcy do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób, na zasadach wskazanych w § 10 niniejszej umowy.
5. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w terminie do 14 dni, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
6. Po akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu, Wykonawca przedłoży poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.

7. Jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia przedłożenia umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu, uważa się, że zaakceptował umowę.
8. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany do każdorazowego przedkładania Zamawiającemu w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia zawarcia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy i usługi, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy brutto tj. _____ Wyłączenie nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000,00 zł brutto. Obowiązek aktualizuje się również, gdy łączna wartość umów z jednym Podwykonawcą przekroczy wskazaną kwotę. Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, przedkłada poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy również Wykonawcy.
9. Zamawiający wymaga, aby w umowie o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi były zawarte postanowienia odnośnie:
  - 1) dokładnego zakresu dostaw/usług,
  - 2) terminu wykonania dostaw/usług,
  - 3) wysokości oraz zasad zapłaty wynagrodzenia.
10. Umowa nie może zawierać:
  - 1) określenia terminu zapłaty wynagrodzenia dłuższego niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy dostawy/usługi.
  - 2) postanowień kształtujących prawa lub obowiązki Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy:
    - a) w zakresie warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż warunki wypłaty wynagrodzenia Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą. W szczególności, umowa nie może zawierać zapisów uzależniających dokonanie zapłaty na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od odbioru dostaw/usług przez Zamawiającego od Wykonawcy lub od zapłaty należności Wykonawcy przez Zamawiającego,
    - b) w zakresie kar umownych w sposób mniej korzystny, niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą. Przez postanowienia mniej korzystne Zamawiający rozumie w szczególności:
      - i. zapisy ustalające kary umowne dla Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, w tej samej lub wyższej wysokości w kwocie (PLN) niż wysokość tożsamyh kar przewidzianych w umowie zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą wyrażonych w kwotach (PLN) lub niż wysokość tożsamyh kar w kwotach wynikających z obliczenia wysokości kary, którą Zamawiający w umowie z Wykonawcą przewidział w procentach,
      - ii. zapisy ustalające kary umowne dla Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, w wyższej wysokości wyrażonej w procentach niż wysokość wyrażona w procentach tożsamyh kar przewidzianych w umowie zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą.
11. W przypadku, gdy postanowienia przedłożonej umowy naruszają zasady określone w ust. 10, Zamawiający, w terminie 14 dni od dnia otrzymania umowy o podwykonawstwo, informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy w terminie 7 dni licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej. Brak wezwania we wskazanym terminie, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.

12. Zasady dotyczące przedkładania projektów oraz kopii umów wskazane powyżej mają również zastosowanie w przypadku zmiany umowy z Podwykonawcą i dalszymi Podwykonawcami.
13. Zasady przedkładania projektów oraz kopii umów wskazane powyżej mają również odpowiednie zastosowanie do przedkładania projektów oraz kopii umów zawieranych z dalszymi Podwykonawcami.
14. Suma wynagrodzeń wszystkich zgłoszonych Podwykonawców i dalszych Podwykonawców nie może przekroczyć łącznego wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy.
15. W przypadku umów, których przedmiotem są roboty budowlane, Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę.
16. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 15, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
17. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
18. Zamawiający, przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, jest obowiązany umożliwić Wykonawcy zgłoszenie, pisemnie, uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy. Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji. W uwagach nie można powoływać się na potrącenie roszczeń Wykonawcy względem Podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy o podwykonawstwo.
19. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ustępie powyżej, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
  - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
  - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
20. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
21. Konieczność wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy.

§ 12

Wady

1. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego/gwarancyjnego/pogwarancyjnego, zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
  - 1) Jeżeli wady nadają się do usunięcia, Zamawiający może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad, jeżeli są one istotne. W wypadku wystąpienia wad nieistotnych, Zamawiający dokona odbioru i w takim wypadku, jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie 14 dni, (lub innym terminie wyznaczonym przez Zamawiającego,

uwzględniającym wymogi technologiczne oraz uwarunkowania atmosferyczne) od daty ich zgłoszenia przez Zamawiającego, to Zamawiający może powierzyć usunięcie ich stronie trzeciej na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy (wykonanie zastępcze). W tym przypadku koszt usuwania wad będzie pokrywany z należności przysługujących Wykonawcy (potrącenie) lub z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

- 2) Jeżeli wady nie nadają się do usunięcia, to:
  - a) jeżeli nie uniemożliwiają one użytkowania przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający obniża wynagrodzenie umowne brutto, przy czym wysokość obniżenia wynagrodzenia nie może być większa niż 50% wartości wynagrodzenia, jeżeli wartość wad przekracza 50 % wartości wynagrodzenia, uznaje się, iż wady uniemożliwiają użytkowanie zgodne z przeznaczeniem i stosuje się zapis poniższy,
  - b) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie zgodne z przeznaczeniem, Zamawiający może odstąpić od umowy lub żądać wykonania przedmiotu odbioru po raz drugi lub powierzyć wykonanie usunięcia wad lub wykonanie przedmiotu umowy po raz drugi na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy (wykonanie zastępcze). Zamawiający zachowuje prawo żądania wykonania usunięcia wad lub wykonania przedmiotu umowy po raz drugi na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy, także w wypadku odstąpienia od umowy.
- 3) W przypadku ujawnienia wad w okresie rękojmi i gwarancji w wyniku kontroli, jeżeli Wykonawca ich nie usunie w terminie 14 dni kalendarzowych (lub innym terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, uwzględniającym wymogi technologiczne oraz uwarunkowania atmosferyczne) od daty ich zgłoszenia, Zamawiający może powierzyć usunięcie ich stronie trzeciej na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy (wykonanie zastępcze). W tym przypadku koszty usuwania wad będą pokrywane w pierwszej kolejności z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
2. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia na piśmie Zamawiającego o usunięciu wad oraz do żądania wyznaczenia terminu odbioru uznanych uprzednio robót jako wadliwych.
3. W przypadku wystąpienia wady lub usterki, której wpływ nie ogranicza możliwości eksploatacji wykonanych elementów przedmiotu umowy, Zamawiający w uzgodnieniu z Wykonawcą usługi nadzoru może wyrazić zgodę na eksploatację elementów przedmiotu umowy. W takim przypadku Zamawiający nałoży potrącenia na Wykonawcę, których wysokość będzie określona na podstawie „Instrukcji DP-T 14 GDDKiA Ocena jakości na drogach krajowych, część I – roboty drogowe” – Warszawa 2020r., stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 17 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 21 maja 2020 r.

§ 13

Gwarancja

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji na wykonany przedmiot umowy na okres _____ miesięcy od daty odbioru końcowego.
2. Okres odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu rękojmi jest równy okresowi udzielonej gwarancji. Zamawiający zachowuje wszystkie uprawnienia z rękojmi za wady wynikające z przepisów Kodeksu cywilnego.
3. Bieg terminu gwarancji i rękojmi rozpoczyna się w dniu następnym licząc od dnia odbioru końcowego lub potwierdzenia usunięcia wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym przedmiotu umowy.
4. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi także po terminie określonym w ust. 1, jeżeli zgłosił wadę przed upływem tego terminu.
5. Wykonawca jest zobowiązany do uczestniczenia w corocznych bezpłatnych przeglądach gwarancyjnych. Podstawą dokonania odbioru gwarancyjnego jest protokół gwarancyjny.
6. Gwarancja ulega przedłużeniu o czas, w którym na skutek wad przedmiotu umowy lub jego części nie można było z niego korzystać.

7. W przypadku gdy Wykonawca nie przystąpi do usuwania wad lub usunie wadę w sposób nienależyty, Zamawiający, poza uprawnieniami przysługującymi mu na podstawie Kodeksu cywilnego, może powierzyć usunięcie wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze), po uprzednim wezwaniu Wykonawcy i wyznaczeniu dodatkowego terminu nie krótszego niż 14 dni kalendarzowych.
8. Koszt utrzymania gwarancji i rękojmi elementów robót i producentów wbudowanych urządzeń w okresie jej obowiązywania tj. koszt wszelkich niezbędnych przeglądów i usług eksploatacyjnych, konserwacyjnych, serwisowych wymaganych w tym okresie przez wykonawców elementów robót i producentów wbudowanych urządzeń obciąża Wykonawcę.

§ 14

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% ceny całkowitej podanej w ofercie tj. _____ zł.
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy będzie zwrócone Wykonawcy w terminach i wysokościach jak niżej:
  - 1) 70% wysokości zabezpieczenia w terminie 30 dni od daty odbioru końcowego lub potwierdzenia usunięcia wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym, bądź od dnia sporządzenia protokołu inwentaryzacji w przypadku odstąpienia, które potwierdzą prawidłowe wykonanie przedmiotu umowy,
  - 2) 30% wysokości zabezpieczenia w terminie 15 dni od daty upływu okresu rękojmi i gwarancji.
3. Zamawiający może wstrzymać się ze zwrotem danej części zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o której mowa w ust. 2, w przypadku, kiedy Wykonawca nie usunął w terminie stwierdzonych w trakcie odbioru wad lub jest w trakcie usuwania tych wad.
4. Wykonawca zobowiązany jest najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż pieniądzu, do przedłużenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zgodnie z ust. 1 niniejszego paragrafu.
5. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 4, Zamawiający uprawniony jest do zmiany formy zabezpieczenia na zabezpieczenie w pieniądzu poprzez wystąpienie z żądaniem wypłaty należnej kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.

§ 15

Kary

1. Strony postanawiają, że w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania postanowień niniejszej umowy obowiązującą formą odszkodowania będą kary umowne.
2. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
  - 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy - w wysokości 0,05% wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 3 ust. 1 (na dzień zawarcia umowy), za każdy dzień zwłoki licząc od dnia następnego, po terminie, w którym przedmiot umowy miał być wykonany,
  - 2) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym, odbiorze gwarancyjnym, odbiorze pogwarancyjnym – w wysokości 0,03% wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 3 ust. 1 (na dzień zawarcia umowy), za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad,
  - 3) za brak zgłoszenia gotowości do odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu w terminie umożliwiającym dokonanie odbioru, zgodnie z § 7 ust. 1 – w wysokości 3.000,00 zł za każdy przypadek,
  - 4) za nieuzasadnioną przerwę w realizacji robót z przyczyn obciążających Wykonawcę, trwającą dłużej niż 14 dni kalendarzowych - w wysokości 0,05% wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 3 ust. 1 (na dzień zawarcia umowy), za każdy rozpoczęty dzień przerwy,

- 5) za stwierdzenie wykonywania robót/usług/dostaw przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, który nie został zgłoszony zgodnie z zasadami wskazanymi w § 11 umowy - w wysokości 3.000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek,
  - 6) w przypadku braku zapłaty należnego wynagrodzenia Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - w wysokości 3.000,00 zł za każdy przypadek,
  - 7) w przypadku nieterminowej zapłaty należnego wynagrodzenia Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - w wysokości 3.000,00 zł za każdy przypadek,
  - 8) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany - w wysokości 3.000,00 zł - za każdy nieprzedłożony projekt umowy o podwykonawstwo lub projekt jej zmiany,
  - 9) za nieprzedłożenie lub za przedłożenie po terminie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, której przedmiotem są roboty budowlane, dostawy lub usługi - w wysokości 3.000,00 zł, za każdą nieprzedłożoną kopię umowy o podwykonawstwo lub jej zmianę,
  - 10) za brak zmiany umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w zakresie postanowień niezgodnych z § 11 ust. 10 - w wysokości 3.000,00 zł za każdą umowę o podwykonawstwo,
  - 11) z tytułu nieprzedstawienia na wezwanie Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lub wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 10 ust. 5 - w wysokości 3.000,00 zł za każdy przypadek,
  - 12) z tytułu nieprzedstawienia do zatwierdzenia zaktualizowanego szczegółowego Harmonogramu rzeczowo – finansowego - w wysokości 1.000,00 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki od terminu określonego w żądaniu Zamawiającego,
  - 13) za nieusunięcie w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego stwierdzonych nieprawidłowości:
    - a) niezgodne z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu oznakowanie na czas prowadzenia robót,
    - b) braki w oznakowaniu,
    - c) brak odblaskowości tablic, brak odpowiedniej widoczności (utrzymanie czystości znaków), uszkodzenia mechaniczne znaków, w wysokości 3.000,00 zł za każdy rozpoczęty dzień,
  - 14) za nieprzedłożenie Zamawiającemu kompletu dokumentacji, według stanu na dzień odstąpienia od umowy (dokumenty wymagane jak do odbioru), zgodnie z § 17 ust. 2 i ust. 4 – w wysokości 10.000,00 zł,
  - 15) za każdy dzień zwłoki we wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, którego konieczność aktualizacji wynika ze zmiany umowy (w zakresie terminu lub wysokości wynagrodzenia) w wysokości 1.000,00 zł,
  - 16) z tytułu odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 15 % wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 3 ust. 1 (na dzień zawarcia umowy).
3. Łączna wartość kar umownych, które Zamawiający może nałożyć na Wykonawcę, nie może przekroczyć 20 % wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 3 ust. 1 (na dzień zawarcia umowy).
  4. Kary umowne wskazane w ustępach powyższych mogą być naliczane kumulatywnie.
  5. Zamawiającemu przysługuje prawo do odszkodowania uzupełniającego za ewentualne poniesione szkody.
  6. Termin zapłaty kary umownej wynosi 7 dni od dnia doręczenia wezwania, na rachunek bankowy wskazany w treści wezwania.
  7. Strony zgodnie oświadczają, że należności z tytułu kar umownych Zamawiający ma prawo potrącić z jakąkolwiek wierzytelnością Wykonawcy przysługującą mu z niniejszego lub innego stosunku prawnego zawartego z Zamawiającym.

8. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia przedmiotu umowy lub innych zobowiązań wynikających z umowy.

§ 16

Odstąpienie od umowy

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w przypadku, kiedy:
  - 1) Wykonawca nie przystąpił do przejścia terenu budowy lub nie rozpoczął robót, zgodnie z przedstawionym przez niego Harmonogramem rzeczowo-finansowym, i zwłoka przekroczyła 7 dni,
  - 2) Wykonawca przerwał niezgodnie z Harmonogramem rzeczowo-finansowym realizację robót i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy,
  - 3) przedmiot niniejszej umowy wykonuje podmiot inny niż Wykonawca lub ustanowiony czy zgłoszony, zgodnie z niniejszą umową Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca,
  - 4) pomimo uprzedniego wezwania Wykonawcy do zaprzestania naruszeń wraz z wyznaczeniem dodatkowego terminu (nie krótszego niż 7 dni), Wykonawca nadal realizuje roboty w sposób sprzeczny z umową, niezgodny z dokumentacją projektową oraz STWIORB lub wskazaniem Zamawiającego,
  - 5) zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy lub jego znacznej części w zakresie uniemożliwiającym realizację przedmiotu umowy,
  - 6) zwłoka w wykonaniu przedmiotu umowy przekroczy 30 dni w stosunku do terminu wykonania określonego w § 2 ust. 1 umowy,
  - 7) nastąpi konieczność co najmniej trzykrotnego dokonania przez Zamawiającego bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy,
  - 8) kary umowne nałożone na Wykonawcę osiągnęły poziom 10 % wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 3 ust. 1 (na dzień zawarcia umowy),
  - 9) Wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu na podstawie art. 108 ustawy Pzp,
  - 10) wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy – odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie miesiąca od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy,
  - 11) dokonano zmiany umowy z naruszeniem art. 454 i 455 ustawy Pzp, wówczas Zamawiający odstępuje od tej części umowy, w której ta zmiana dotyczy.
2. Odstąpienie na podstawie ust. 1 pkt od 1) do 9) jest odstąpieniem z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
3. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej w terminie 30 dni od daty powzięcia wiadomości o zaistnieniu okoliczności określonych w ust. 1 i musi zawierać uzasadnienie.
4. Jeżeli Zamawiający zażądał od Wykonawcy wyjaśnień dotyczących okoliczności uzasadniających odstąpienie od umowy, Wykonawca zobowiązany jest do udzielenia wyjaśnień nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania żądania od Zamawiającego, a brak odpowiedzi w tym terminie Strony uważają za przyznanie przez Wykonawcę zawinionego przez niego spowodowania tych okoliczności. W przypadku złożenia wyjaśnień termin, w ciągu którego Zamawiający może odstąpić od umowy, liczy się od dnia złożenia tych wyjaśnień lub bezskutecznego upływu terminu do ich złożenia.

§ 17

Obowiązki Stron w związku z odstąpieniem od umowy

1. W przypadku odstąpienia od umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczególne:
  - 1) Wykonawca dokona zabezpieczenia placu budowy:
    - a) pod kątem przejezdności i bezpieczeństwa ruchu wg projektu organizacji ruchu na czas prowadzenia robót budowlanych, który został zatwierdzony przez właściwy organ. Przy przejmowaniu placu budowy wprowadzona organizacja ruchu musi się zgadzać z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu,
    - b) pod kątem zabezpieczenia wykonanych prac przed ich degradacją tj. w szczególności poprzez zabezpieczenie w sposób trwały przed dostawaniem się osób oraz pojazdów. W przypadkach wykopów wzdłuż pasa jezdni (lub wzdłuż ciągu pieszego lub pieszo-rowerowego), należy oznakować krawędź wykopu. Zakres zabezpieczenia zostanie uzgodniony z Zamawiającym.
  - 2) Koszt zabezpieczenia placu budowy, o którym mowa w ust. 1, pod kątem przejezdności i bezpieczeństwa ruchu, ponosi Wykonawca do czasu przejścia placu budowy przez Zamawiającego. Brak wykonania tychże obowiązków upoważnia Zamawiającego do ich wykonania na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy.
  - 3) Koszt zabezpieczenia przerwanych robót obciąża Stronę, z której winy doszło do odstąpienia od umowy. W przypadku, gdyby koszt obciążał Zamawiającego, wynagrodzenie za prace zabezpieczające powinno być obliczone przy użyciu średnich składników cenotwórczych (Rb-g, M, S, Kp, Z), z publikatorów SEKOCENBUD dla województwa kujawsko – pomorskiego z kwartału poprzedzającego kwartał, w którym doszło do odstąpienia od umowy.
  - 4) W przypadku odstąpienia od umowy, Zamawiający zobowiązany jest przejąć materiały budowlane, które zostały wyprodukowane/dostosowane jedynie dla realizacji przedmiotu umowy (na zamówienie), prawidłowo składowane i nieuszkodzone, o odpowiedniej jakości, i które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę (np. kręgi studni z otworami, gdzie otwory są wyprodukowane zgodnie z kątami prowadzenia kolektora głównego). Decyzja Zamawiającego jest dla Wykonawcy wiążąca. Jeżeli materiały te składowane są poza placem budowy, to Wykonawca jest zobowiązany przewieźć je na teren placu budowy lub inne wskazane przez Zamawiającego miejsce i zabezpieczyć przed uszkodzeniem. Brak wykonania tych czynności daje prawo Zamawiającemu do ich wykonania na koszt i ryzyko Wykonawcy. Zamawiający może wyrazić zgodę na przejęcie umowy najmu/dzierżawy placu na terenie, gdzie są składowane.
  - 5) Zamawiający nie przejmie na własność betonowych elementów prefabrykowanych w postaci kostki brukowej, krawężników, oporników, obrzeży, elementów ściekowych do montażu w jezdni oraz na skarpach (lub innych typowych materiałów betonowych), palet na których są składowane materiały, materiałów geotechnicznych (geowłóknin, geotkanin, geomateracy itp., kruszyw dostarczonych na budowę, materiałów rozbiórkowych, gruntów z wykopów lub innych materiałów sypkich lub spoistych. Wykonawca ma obowiązek usunąć te materiały z placu budowy, w terminie 21 dni od daty odstąpienia od umowy. Brak wykonania tych czynności daje prawo Zamawiającemu do ich wykonania na koszt i ryzyko Wykonawcy.
  - 6) Zamawiający może wyrazić zgodę na przejęcie na własność humusu, który spełnia wymagania specyfikacji na humusowanie powierzchni zielonych i jest składowany na placu budowy w postaci przyzm (zlokalizowanych na obszarze, który podlega przebudowie - linie rozgraniczające). Brak takiej zgody skutkuje obowiązkiem zastosowania do humusu postanowienia pkt 5) powyżej.
2. Wykonawca niezwłocznie, nie później w terminie 14 dni od daty odstąpienia przedłoży Zamawiającemu komplet dokumentacji, według stanu na dzień odstąpienia od umowy. Dokumentacja powinna zawierać wszystkie wykonane elementy od początku realizacji.
3. Wykonawca zgłosi do odbioru roboty przerwane oraz roboty zabezpieczające. Po zgłoszeniu do odbioru, w oparciu o przedłożone dokumenty Zamawiający przystąpi do procedury

odbioru robót. Jednocześnie Wykonawca sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku wraz z zestawieniem ilości i wartości wykonanych robót według stanu na dzień odstąpienia. Protokół inwentaryzacji robót potwierdzony przez Zamawiającego wraz z protokołem odbioru robót w toku stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury VAT przez Wykonawcę. Do Protokołu odbioru robót w toku lub Protokołu inwentaryzacji robót musi być dołączony zatwierdzony przez Zamawiającego Operat kolaudacyjny obejmujący zakres prac wykonanych przez Wykonawcę. Operat kolaudacyjny musi spełnić wymogi stawiane Operatowi kolaudacyjnemu sporządzanemu na okoliczność końcowej. Brak sporządzenia protokołu inwentaryzacji przez Wykonawcę upoważnia do jego sporządzenia przez Zamawiającego i doręczenia do wiadomości Wykonawcy. Pozostałą procedurę opisaną niniejszym ustępem stosuje się odpowiednio.

4. Wykonawca przekaze Zamawiającemu wszelkie (aktualizowane lub nowe) decyzje, postanowienia, uzgodnienia, opinie, zatwierdzenia, opracowania/dokumentacje projektowe, raporty (przyrodniczy, środowiskowy, archeologiczny, stanu osnowy geodezyjnej), zatwierdzony projekt organizacji ruchu na czas prowadzenia robót budowlanych, które były sporządzane/ aktualizowane i wykorzystywane w trakcie realizacji zadania.
5. Wykonawca w terminie 21 dni od daty odstąpienia od umowy usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza. Brak wykonania tego obowiązku upoważnia do ich usunięcia przez Zamawiającego i składowania na koszt i ryzyko Wykonawcy.
6. Zamawiający przejmie od Wykonawcy plac budowy w terminie 30 dni od daty odstąpienia.

§ 18

Warunki zmiany umowy

1. Wszelkie zmiany treści umowy wymagają formy pisemnej, pod rygorem nieważności.
2. Zmiana terminu realizacji przedmiotu umowy jest możliwa w przypadku wystąpienia:
  - 1) warunków atmosferycznych, które uniemożliwiają technologicznie prawidłowe wykonywanie robót budowlanych (np. z uwagi na długotrwałe opady, temperatury itd.), co zostanie potwierdzone przez Zamawiającego oraz Wykonawcę usługi nadzoru w protokole lub dzienniku budowy (wstrzymanie wykonania robót).

Za warunki uniemożliwiające technologicznie prawidłowe wykonywanie robót uznaje się również warunki występujące w okresie od 16 grudnia do 15 marca – wskazany okres uprawnia do zmiany terminu realizacji umowy, wyłącznie w przypadku gdy nie został on już uwzględniony w zapisach § 2.
  - 2) z powodu działania siły wyższej lub z powodu następstw działania siły wyższej tzn. niezależnego od Stron losowego zdarzenia zewnętrznego, któremu nie można było zapobiec mimo dochowania należytej staranności. Za siłę wyższą warunkującą zmianę umowy uważać się będzie w szczególności: stan epidemii oraz pożar, powódź i inne klęski żywiołowe, zamieszki, strajki, ataki terrorystyczne, działania wojenne w kraju i/lub za granicą,
  - 3) udokumentowanego tymczasowego braku dostępności specjalistycznych materiałów budowlanych lub opóźnień w ich dostawach, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, jeżeli brak dostępności uniemożliwia wykonanie przedmiotu umowy w terminie, chyba że Zamawiający dopuści wykorzystanie innych zamiennych materiałów budowlanych lub konstrukcji zamiennych,
  - 4) wstrzymania wykonania umowy przez Zamawiającego lub właściwy organ z przyczyn niezależnych po stronie Wykonawcy, o ile takie działanie powoduje, że nie jest możliwe wykonanie umowy w dotychczas ustalonym terminie,
  - 5) innych inwestycji lub robót budowlanych prowadzonych przez Zamawiającego lub inne podmioty, które to inwestycje lub roboty kolidują z wykonaniem przedmiotu umowy i uniemożliwiają Wykonawcy terminowe wykonanie przedmiotu umowy,

- 6) opóźnienia Zamawiającego w wykonywaniu jego zobowiązań wynikających z umowy lub przepisów powszechnie obowiązującego prawa, co uniemożliwia terminowe wykonanie przedmiotu umowy przez Wykonawcę,
  - 7) opóźnienia organów administracji publicznej lub innych podmiotów w wydaniu decyzji administracyjnych, uzgodnień, opinii lub innych aktów, których wydanie jest niezbędne dla dalszego wykonywania prac projektowych lub robót przez Wykonawcę, a opóźnienie organów lub innych podmiotów nie wynika z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy,
  - 8) konieczności uzyskania rozstrzygnięcia sądu albo organu administracji publicznej, którego uzyskanie nie było przewidziane w dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, a jest niezbędne celem wykonania obowiązków Wykonawcy wynikających z umowy,
  - 9) zmiany warunków technicznych gestorów sieci, w szczególności sieci energetycznych, gazowych, wodociągowo – kanalizacyjnych lub ujawnienia kolizji, co uniemożliwia realizację przez Wykonawcę obowiązków wynikających z umowy,
  - 10) osób trzecich lub podmiotów z roszczeniami lub wnioskami o zmianę, które uniemożliwiają dalsze wykonywanie przedmiotu umowy, w szczególności z uwagi na konieczność uzyskania odpowiednich decyzji, zezwoleń, uzgodnień wydawanych przez organy administracji publicznej, a także uzyskania warunków przyłączeniowych od gestorów sieci, lub powodują konieczność zmiany projektu lub sposobu wykonania robót,
  - 11) wszczęcia przez jakikolwiek podmiot postępowania sądowego, sądowno-administracyjnego lub administracyjnego uniemożliwiającego wykonanie przedmiotu umowy przez Wykonawcę, w szczególności wstrzymujące możliwość uzyskania odpowiednich rozstrzygnięć, decyzji administracyjnych, uzgodnień, zezwoleń, opinii lub innych aktów administracyjnych niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy,
  - 12) wystąpienia na placu budowy niewybuchów, niewypałów lub znalezisk archeologicznych, które wymagały wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę,
  - 13) wystąpienia na placu budowy awarii, za którą odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca, skutkującej koniecznością wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę,
  - 14) braku dostępności do placu budowy lub jego części z powodu okoliczności za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli wpływa to na termin wykonania przedmiotu umowy,
  - 15) zmiany po upływie składania ofert powszechnie obowiązujących przepisów prawa, które miały wpływ na możliwość wykonania umowy w terminie w niej ustalonym,
  - 16) zmiany umowy na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 3), art. 455 ust. 1 pkt 4) lub art. 455 ust. 2 ustawy Pzp, jeżeli wpływa na termin realizacji umowy,
  - 17) wystąpienie konieczności wykonania robót nieprzewidzianych (o których mowa w Kosztorysie ofertowym – jeżeli dotyczy) – jeżeli terminy ich wykonania, rodzaj lub zakres uniemożliwiają dotrzymanie terminu realizacji umowy,
  - 18) zmiany przedmiotu umowy, o których mowa w ust. 6, jeżeli terminy ich wykonania, rodzaj lub zakres uniemożliwiają dotrzymanie terminu realizacji przedmiotu umowy,
  - 19) udzielenie przez Zamawiającego zamówienia Wykonawcy na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp (jeżeli zostało przewidziane w ogłoszeniu), którego wykonanie ma wpływ lub jest powiązane z robotami wykonywanymi na podstawie niniejszej umowy.
3. Termin realizacji przedmiotu umowy może ulec zmianie o czas, w jakim wyżej wskazane okoliczności wpłynęły na termin wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę, to jest uniemożliwiły Wykonawcy terminową realizację przedmiotu umowy.
  4. Zmiana wysokości wynagrodzenia jest również dopuszczalna w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 2 pkt 12), 13) oraz w ust. 6.
  5. Zmiana podmiotu udostępniającego zasoby - jeżeli zmiana dotyczy podmiotu trzeciego, na zasobach którego Wykonawca opierał się wykazując spełnianie warunków udziału w postępowaniu, Zamawiający dopuści zmianę pod warunkiem, że nowy podmiot trzeci lub Wykonawca samodzielnie wykaże spełnianie warunków w zakresie nie mniejszym niż

wskazane na etapie postępowania o udzielenie zamówienia przez dotychczasowy podmiot trzeci.

6. Zmiana umowy odnosząca się do przedmiotu umowy jest możliwa w następujących sytuacjach:
  - 1) konieczności realizacji robót wynikających z wprowadzenia w dokumentacji projektowej zmian wprowadzonych za zgodą lub na polecenie Zamawiającego,
  - 2) konieczności zrealizowania przedmiotu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa lub na polecenie lub za zgodą Zamawiającego,
  - 3) konieczność wykonania robót zamiennych niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, które nie zostały przewidziane w dokumentacji projektowej przekazanej przez Zamawiającego lub konieczność ich wykonania wynika z wad w dokumentacji projektowej,
  - 4) w trakcie realizacji przedmiotu umowy wystąpią nieprzewidziane w dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego okoliczności powodujące konieczność zmiany opisu przedmiotu zamówienia, w tym w szczególności, jeżeli informacje wynikające z opisu przedmiotu zamówienia okażą się nieprawidłowe, co spowoduje konieczność zmiany opisu przedmiotu zamówienia w zakresie cech, funkcjonalności lub innych wymagań Zamawiającego odnoszących się do projektowanego obiektu, a także zmian rozwiązań technicznych, technologicznych lub materiałowych.
  - 5) Wystąpienie powyższych okoliczności uprawnia Stronę do zmiany umowy w zakresie, w jakim informacje znajdujące się w dokumentacji postępowania okażą się niezgodne z zastanym stanem rzeczywistym.
7. Zmiana Kierownika Budowy - zmiana jest dopuszczalna w sytuacji, gdy będzie polegać na zastąpieniu dotychczasowej osoby inną osobą, która będzie posiadać kwalifikacje potwierdzające spełnienie warunków udziału w postępowaniu przez Wykonawcę lub/i gdy Wykonawca otrzymałby co najmniej tyle samo punktów w ramach kryterium oceny ofert za doświadczenie i kwalifikacje zastępującej osoby, co osoby wskazanej w ofercie (jeżeli doświadczenie i kwalifikacje były kryterium oceny ofert).
8. Zmiana terminu realizacji umowy, możliwa jest tylko po wcześniejszym udokumentowaniu wniesienia Zamawiającemu zabezpieczenia należytego wykonania umowy na zmieniony okres. Brak wniesienia zabezpieczenia uniemożliwia zawarcie aneksu do umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
9. Zmiana wysokości wynagrodzenia Wykonawcy powoduje konieczność zmiany wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy, wyłącznie w przypadku, gdy zmiana ta przewyższy 15 % wartości wynagrodzenia Wykonawcy (o którym mowa w § 3 ust. 1 umowy z dnia jej zawarcia). W przypadku kolejnych zmian wynagrodzenia przyjmuje się, że obowiązek zmiany wysokości zabezpieczenia aktualizuje się, gdy suma zmian wysokości wynagrodzenia Wykonawcy przekroczy wskazany próg 15 %. Zaniechanie części robót nie uprawnia do zmniejszenia wysokości zabezpieczenia, jednakże jest uwzględniane w przypadku zwiększenia wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stosując go odpowiednio.
10. W celu wprowadzenia zmian w umowie, Wykonawca zobowiązany jest złożyć wniosek dotyczący zmiany umowy wraz z opisem zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę do żądania takiej zmiany. oraz do wykazania zaistnienia zdarzeń lub okoliczności stanowiących podstawę jego wniosku. Wniosek powinien być złożony w terminie umożliwiającym jego weryfikację przez Zamawiającego przed upływem terminu realizacji umowy. W przypadku wniosku o zmianę terminu Wykonawca zobowiązany jest dodatkowo szczegółowo wskazać termin przesunięcia w przyporządkowaniu do poszczególnych przesłanek, które miałyby uzasadniać ten okres, tj. ilość dni dla danej przesłanki wraz z uzasadnieniem.

11. Wskazane w niniejszym paragrafie okoliczności stanowią katalog zmian, na które Zamawiający może wyrazić zgodę. Nie stanowią jednocześnie zobowiązania do wyrażenia takiej zgody.

§ 19

Prawa autorskie

1. W przypadku wytworzenia w trakcie realizacji przedmiotu umowy utworów w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w ramach wynagrodzenia Wykonawca oświadcza, że:
  - 1) przenosi na Zamawiającego autorskie prawa majątkowe do utworów, w tym te części, które zostaną wykonane przez Podwykonawców lub inne osoby,
  - 2) przenosi na Zamawiającego własność wszystkich egzemplarzy oraz nośników, na których utwory zostały utrwalone,
  - 3) zezwala Zamawiającemu na dokonanie opracowań i zmian utworów lub ich części, korzystanie z opracowań utworów oraz ich przeróbek oraz na rozporządzanie tymi opracowaniami wraz z przeróbkami, tj. udziela Zamawiającemu praw zależnych, na polach eksploatacji wymienionych w ust. 2 pkt 2),
  - 4) przenosi na Zamawiającego prawo zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich.
2. Nabycie przez Zamawiającego praw, o których mowa w ust. 1, następuje:
  - 1) z chwilą wydania przez Wykonawcę poszczególnych utworów (bądź ich części) Zamawiającemu (do nabycia praw nie wymaga się uprzedniej akceptacji Zamawiającego przekazywanych utworów, czy dodatkowych oświadczeń Wykonawcy),
  - 2) bez ograniczeń co do terytorium, czasu, liczby egzemplarzy, w zakresie następujących pól eksploatacji:
    - a) utrwalania i zwielokrotniania utworów, bądź ich części - wytwarzania określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
    - b) obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
    - c) rozpowszechniania utworów, bądź ich części, w sposób inny niż określony pod lit. b) - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie;
    - d) publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym;
    - e) użytkowania utworów lub ich części na własny użytek oraz na użytek osób trzecich w celach związanych z realizacją zadań Zamawiającego, w tym w szczególności przekazania utworów lub ich części innym wykonawcom jako podstawę do wykonania innych opracowań projektowych, wykonawcom biorącym udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jako część SWZ, innym wykonawcom jako podstawę do wykonania lub nadzorowania robót budowlanych, osobom trzecim biorącym udział w procesie inwestycyjnym;
    - f) zwielokrotniania utworów dowolną techniką w dowolnej ilości, w tym techniką magnetyczną na kasetach video, techniką światłoczułą i cyfrową, techniką zapisu komputerowego na wszystkich rodzajach nośników dostosowanych do tej formy zapisu, wytwarzanie jakąkolwiek techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
    - g) wprowadzania utworów lub ich części do pamięci komputera na dowolnej liczbie stanowisk komputerowych oraz do sieci multimedialnej, telekomunikacyjnej, komputerowej, w tym do Internetu;

- h) wyświetlania i publicznego odtwarzania poszczególnych utworów, nadawania całości lub wybranych fragmentów utworów za pomocą wizji albo fonii przewodowej i bezprzewodowej przez stację naziemną;
  - i) wymiany nośników, na których poszczególne utwory utrwalono;
  - j) wykorzystywania w całości lub fragmentów utworów do celów promocyjnych i reklamy;
  - k) wykorzystanie utworów (także w wersji zmienionej) do rozbudowy, przebudowy, rekonstrukcji, renowacji, wyburzenia oraz wszelkich innych zmian całości lub części zadania;
- 3) z prawem Zamawiającego do dalszego przenoszenia autorskich praw majątkowych na osoby trzecie na wszystkich polach eksploatacji wskazanych powyżej.
3. W ramach wynagrodzenia Wykonawca zezwala Zamawiającemu na wykonywanie w jego imieniu praw osobistych do utworów oraz zobowiązuje się do ich niewykonywania względem Zamawiającego w zakresie obejmującym zgodę na zmiany utworów w zakresie niezbędnym do realizacji przedmiotu umowy oraz robót budowlanych realizowanych na podstawie dokumentacji projektowej.
4. Wykonawca dodatkowo zapewnia, że prawa autorskie do utworów w momencie wydania Zamawiającemu nie będą obciążone żadnymi roszczeniami oraz innymi prawami osób trzecich. Powyższe postanowienia stosuje się odpowiednio do każdej kolejnej wersji opracowania powstałego w wyniku uwzględnienia uwag, czy też usunięcia wad.
5. Wykonawca zobowiązuje się, że wykonując umowę będzie przestrzegał przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych i nie naruszy praw majątkowych osób trzecich, a utwory prześle Zamawiającemu w stanie wolnym od obciążeń prawami tych osób. Wykonawca ponosi względem Zamawiającego odpowiedzialność za wszelkie wady prawne i konsekwencje istnienia tych wad ujawnione lub mogące się ujawnić w przyszłości w związku z realizacją przedmiotu umowy.
6. W przypadku skierowania przeciwko Zamawiającemu przez osoby trzecie roszczeń opartych na zarzucie naruszenia, w wyniku realizacji przedmiotu niniejszej umowy, ich praw autorskich lub innych praw własności intelektualnej, Wykonawca (w uzgodnieniu z Zamawiającym) podejmie działania, zmierzające do odparcia tych roszczeń lub do ich zaspokojenia. Zamawiający zawiadomi Wykonawcę o tym fakcie.
7. W przypadku wytoczenia przez osobę trzecią powództwa opartego na zarzucie naruszenia jej praw, Wykonawca zobowiązuje się do zwolnienia Zamawiającego od odpowiedzialności, w szczególności podejmie działania w celu wzięcia udziału w postępowaniu po stronie Zamawiającego i zwolnienia Zamawiającego z udziału w tym postępowaniu, a w razie wydania prawomocnego orzeczenia zasądzającego od Zamawiającego określone świadczenia lub/i prowadzącego do pogorszenia praw w sferze dóbr osobistych, Wykonawca zobowiązany będzie także do naprawienia poniesionej przez Zamawiającego z tego tytułu szkody w pełnej wysokości, m.in. Wykonawca zwróci Zamawiającemu wszelkie poniesione przez niego koszty związane z prowadzonym postępowaniem (w tym koszty procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego), oraz koniecznością zapłaty odszkodowań na rzecz podmiotów trzecich, z wyłączeniem ugód, w tym ugód sądowych, zawartych bez uprzedniej zgody Wykonawcy.
8. Jeżeli do czasu odstąpienia od umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego prawa, o których mowa w ust. 1, nie zostaną przeniesione na Zamawiającego, a Wykonawca wytworzy je w ramach wykonania przedmiotu umowy, przejście ich na Zamawiającego następuje z chwilą odstąpienia, w ramach wynagrodzenia należnego Wykonawcy za przedmiot umowy wykonany i odebrany przez Zamawiającego. Oznacza to, że Zamawiający, sam lub z pomocą osób trzecich, może ukończyć przedmiot umowy w oparciu o utwory wytworzone w ramach wykonania przedmiotu niniejszej umowy.

1. Administrator danych (Zamawiający) powierza Podmiotowi przetwarzającemu (Wykonawcy), w trybie art. 28 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE - ogólne rozporządzenie o ochronie danych - RODO (zwanego w dalszej części „Rozporządzeniem”), dane osobowe pracowników (współpracowników) oraz osób wskazanych w dokumentacji postępowania do przetwarzania na potrzeby niniejszej umowy.
2. Podmiot przetwarzający zobowiązuje się przetwarzać powierzone mu dane osobowe zgodnie z Rozporządzeniem oraz z innymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego, które chronią prawa osób, których dane dotyczą.
3. Podmiot przetwarzający oświadcza, iż stosuje środki bezpieczeństwa spełniające wymogi Rozporządzenia.
4. Podmiot przetwarzający zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji, danych, materiałów, dokumentów i danych osobowych otrzymanych od Administratora Danych i od współpracujących z nim osób oraz danych uzyskanych w jakikolwiek inny sposób, zamierzony czy przypadkowy w formie ustnej, pisemnej lub elektronicznej („dane poufne”).
5. Podmiot przetwarzający oświadcza, że w związku ze zobowiązaniem do zachowania w tajemnicy danych poufnych nie będą one wykorzystywane, ujawniane ani udostępniane bez pisemnej zgody Administratora Danych w innym celu niż wykonanie umowy, chyba że konieczność ujawnienia posiadanych informacji wynika z obowiązujących przepisów prawa lub umowy.

§ 21

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową stosuje się ogólnie obowiązujące przepisy, w szczególności przepisy Kodeksu cywilnego oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.
2. Wszelkie spory mogące wynikać w związku z realizacją niniejszej umowy będą rozstrzygane zgodnie z obowiązującym prawem polskim i przez sąd właściwy rzeczowo w Bydgoszczy.

§ 22

1. Wykonawca nie może dokonać przeniesienia swoich wierzytelności wobec Zamawiającego na osoby lub podmioty trzecie bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego. Jakakolwiek cesja dokonana bez takiej zgody nie będzie ważna i stanowić będzie istotne naruszenie postanowień umowy uprawniające Zamawiającego do odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
2. W przypadku Wykonawcy będącego w Konsorcjum, z wnioskiem do Zamawiającego na wyrażenie zgody na dokonanie ww. czynności występują łącznie wszyscy członkowie Konsorcjum.
3. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w ust. 1 dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich Podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.

§ 23

Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA

Załączniki:

- 1) Kosztorys ofertowy robót podstawowych
- 2) Harmonogram rzeczowo-finansowy
- 3) Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia
- 4) Wzór oświadczenia Podwykonawcy do faktury częściowej
- 5) Wzór oświadczenia Podwykonawcy do faktury końcowej

Załącznik nr 4

Wzór oświadczenia Podwykonawcy do faktury częściowej.

....., dn. _____

**Województwo Kujawsko-Pomorskie,
w imieniu którego działa
Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy**

OŚWIADCZENIE

Niniejszym,

**działając w imieniu i na rzecz _____ z siedzibą w _____,
ul. _____, wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS _____,
NIP: _____, REGON: _____, /*

**ja, _____ prowadzący/ca działalność gospodarczą pod firmą _____, adres:
_____, wpisaną do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej NIP:
_____, REGON: _____,*

(dalej jako: „**Podwykonawca**”), oświadczam, iż wynagrodzenie należne Podwykonawcy z tytułu wszystkich prac zrealizowanych przez Podwykonawcę w ramach realizowanej przez _____ (dalej jako: „Wykonawca”) na rzecz **Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w imieniu którego działa Zarząd Dróg Wojewódzkich** (dalej jako „Zamawiający”) umowy, której przedmiotem jest _____ wymagalne na dzień _____ (dzień wystawienia faktury przez Wykonawcę) zostało w całości zapłacone przez Wykonawcę, a także, że Podwykonawca nie posiada jakichkolwiek roszczeń względem Wykonawcy z tytułu wynagrodzenia za te prace, zaś Wykonawca rozliczył się za nie z Podwykonawcą w sposób całkowity i terminowy.

Tym samym Podwykonawca oświadcza, że na dzień _____ (dzień wystawienia faktury przez Wykonawcę) nie przysługują mu jakiegokolwiek wymagalne roszczenia o zapłatę wynagrodzenia wobec Zamawiającego, a jeżeli takie by istniały, **niniejszym się ich zrzeka.** Powyższe nie dotyczy kwot wynagrodzenia należnych wobec Wykonawcy, które staną się wymagalne w przyszłości:

1. Kwota: _____, nr faktury _____, data wymagalności: _____
2. Kwota: _____, nr faktury _____, data wymagalności: _____

_____

Załącznik nr 5

Wzór oświadczenia Podwykonawcy do faktury końcowej

....., dn. _____

**Województwo Kujawsko-Pomorskie,
w imieniu którego działa
Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy**

OŚWIADCZENIE

Niniejszym,

**działając w imieniu i na rzecz _____ z siedzibą w _____,
ul. _____, wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS _____,*

NIP: _____, REGON: _____, /

**ja, _____ prowadzący/ca działalność gospodarczą pod firmą _____, adres:
_____, wpisaną do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej NIP:
_____, REGON: _____,*

(dalej jako: „**Podwykonawca**”), oświadczam, iż wynagrodzenie należne Podwykonawcy z tytułu wszystkich prac zrealizowanych do dnia _____ (*dzień odbioru końcowego*) w ramach realizowanej przez _____ (dalej jako: „**Wykonawca**”) na rzecz **Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w imieniu którego działa Zarząd Dróg Wojewódzkich** (dalej jako „Zamawiający”) umowy, której przedmiotem jest: _____ zostało w całości zapłacone przez Wykonawcę, a także, że Podwykonawca nie posiada jakichkolwiek roszczeń względem Wykonawcy z tytułu wynagrodzenia za te prace, zaś Wykonawca rozliczył się za nie z Podwykonawcą w sposób całkowity i terminowy. Tym samym Podwykonawca oświadcza, że za wszystkie prace wykonane do dnia _____ (*dzień odbioru końcowego*) nie przysługują mu jakiegokolwiek roszczenia wobec Zamawiającego, a jeżeli takie by istniały, **niniejszym się ich zrzeka.**

*wybrać właściwe